DIARI MERCANTIL

Les Arts i la Cultura

LLIBRES

FIGURES

Jaume Bofill, i València

JAUME Bofill, per damunt de tot, era un poeta; d'ací en perveni el seu patriotisme pur i obert i això li oferia la cordialitat unànime de totes les intel.ligències. El Jaume Bofill, polític, romangué sempre mediatitzat pel Guerau de Liost poeta. I aquesta coincidència agermanadora de posicions tan diverses, fou la que creà la figura superadora de petites voluntats, unànimament estimada. L'estela de dolor que la seva mort abandonava no s'estenia únicament per les terres de la Catalunya estricta sinó que transbandava els límits i superava les distàncies. De les terres pròdigues del País Valencià ens arribaven aquestes ratlles a propòsit del seu traspàs: "Ha mort a Barcelona el poeta, orador i polític Jaume Bofill i Mates. En totes tres activitats va excel.lir d'una manera egrègia el gran desaparegut. La poesia assolia en ell la més depurada perfecció idiomàtica. Com a orador era Catalunya, potser, el d'un lirisme més inspirat, com recordaran els que l'hagin sentit fa alguns anys, amb motiu d'una estada a València, i darrerament com a Mantenedor dels Jocs Florals. En la política militant del catalanisme, Bofill actuà primer a la Lliga, d'on sortí després per a prendre part en la Conferència Nacional, que donà lloc a la formació d'Acció Catalana, de la qual va ésser fins fa poc una de les figures més destacades. Recentment, amb motiu de la renovació de la Lliga, Bofill s'havia incorporat de nou a aquell partit, amb un discurs pronunciat a la Sala Mozart. La desaparició de Bofill i Mates ha causat un veritable dol a Catalunya. Tots, amics i adversaris, sentien una profunda estima i admiració per aquell patriota modèlic. Gran amic de València i àdhuc amic personal de molts de nosaltres, la mort de Bofill ens ha causat també una pena que unim a la que experimenten per aquest motiu tots els patriotes de Catalunya".

PANORAMA LITERARI

LA CONSTITUCIO INTERIOR DE CATALUNYA, per A. Rovira i Virgili, és un d'aquests interesantíssims manuals de la Col.lecció Popular Barcino, on el seu autor manté un seguit de punts de vista molt remarcables i alguns d'ells

CONFERÈNCIES

"Viatge a l'entorn d'una peixera"

DISSERTACIO DEL SENYOR ROIG I LLOP

ORGANITZADA per "L'Ocell de Paper", ahir va tenir lloc, a la Sala de Conferències de la Llibreria Catalònia, l'anunciada dissertació de Tomas Roig i Llop, sobre el suggestiu tema "Viatge a l'entorn d'una peixera". Estudià en forma humanitzada les virtuts i els defectes dels peixos per a fer-ne, després, divertides consideracions humorístiques. Historià el procés de la caricatura gràfica i literària a Catalunya, amb observacions molt justes sobre aquest exponent tan característic de la nostra espiritualitat. Explicà el procediment que segueix per a la composició de les seves "Siluetes epigramàtiques", visió satírica de moltes figures del nostre moviment intel.lectual i polític, sintetitzada en breus ratlles intencionades. Llegí diverses mostres d'aquest difícil art de la caricatura literària. Acabà al.ludint, amb molta oportunitat, uns versos de Guerau de Liost, del seu llibre "Sàtires". = Tota la conferència fou una filigrana d'enginy i de bon gust. Fou molt aplaudit per l'auditori.

AVUI

JAUME DANYOBEITIA, "Pobles Ibèrics" Secció Universitària (Corts 627, pral), a les deu de la nit.

SR. MARTI BARRERA, "Aspecte del moment actual" Violeta de Clavé a dos quarts de deu de la nit.

UNA DISSERTACIO DE MN. LLOREÇ RIBER. — La pròxima sessió del "Conferentia Club" s'ha confiat a l'il.lustre poeta mossèn Llorenç Riber, i versarà sobre el tema "Ramon Llull. Optimisme i depressió; cendres i flama". = La data de la conferència s'avisarà oportunament.

MR. CECIL B. PORTER, "The famine in Persia in 1918", London Club (Ronda Sant Pere, 44), a tres quarts de vuit de la vetlla.

PERE MESTRES, "La Lluita contra l'atur forçós" al Casal d'Esquerra d'Estat Català de Gràcia a les deu del vespre.

MARTI ARRUX "La il.luminitat factor important en l'economia de la indústria tèxtil; noves rutes per incrementar el rendiment de la indústria tèxtil i millorar la qualitat dels seus productes" Foment del Treball Nacio-

ARTS

FULLS

Els ballets russos

L'actuació al nostre Gran Teatre del Liceu d'una companyia de ballets russos, ens dóna ocasió de recordar l'impuls que donà a l'escenografia aquest gènere de teatre coreogràfic. L'any 1909 es presentà al Châtelet de París, una companyia de ballets que despertà una intensa sensació. Els decorats per a "Sherehazade", les danses del "Prince Igor" per a "Petrouchka", venien a destruir tota una història de complicadíssimes "mise en scene", riques en cartó, coloraines espectaculars i trucs enginyosos. En un moment que l'escenografia malaltejava d'un gran enfarfec d'espectacularitat i truculència, el decorativisme de Lleó Bakst, havia de produir forçosament una impressió favorable. Es digne de remarcar com els ballets russos colpiren tan intensament els llatins com les races del nord d'Europa, i com s'arrelaren a França i adquiriren vida pròpia i una gran puixança. Efectivament, després del moviment plantat a França per Bakst, Diaghilew, Golovine i Federowsky, sorgiren una sèrie d'artistes llatins que afegiren noves aportacions valuosíssimes al moviment iniciat. Picasso amb "Parade", Pulcinella" i "Le Tricorne", Henri Matisse amb "Le chant du rossignol", Derain amb "La boutique fantasque" i Josep M.ª Sert amb "Astuce Feminine", són els més representatius d'aquesta bella adaptació llatina d'una festa d'art eslava. Entre els noms llatins esmentats, n'ha dos, Josep M.ª Sert i Picasso, catalans. Ara tindrem ocasió d'admirar a Barcelona els ballets d'aitres dos pintors nostres que han reeixit brillantment en aquest gènere: Joan Miró i Pere Pruna.

P. C. R.

DEL MÓN DE LES ARTS

L'EXPOSICIO D'ESCULTURES d'Antoni Llorens continuarà oberta al públic fins el dia 26 del mes actual, a les Galeries Laietanes.

INAUGURACIO DE L'EXPOSICIO MERCADE. —Demà dissabte, s'inaugurarà a la Sala Parés l'exposició anunciada de Jaume Mercadé. integrada per unes trenta-cinc obres

LA CONFERENCIA que havia de donar el senyor Pere Mestres a l'Escola de Belles Arts, ha estat suspesa per la

RAMON XURIGUERA

Remarqu

HI ha llibres que ad
tes les disposicions
rit. Hom els pot lleg
tèrval de dues fe
fent llargues lectures ho
Que el cervell estigui més
pres per pampallugues ex
comprensió de certs llibres
per això, de menys.

N'hi ha d'altres que exi
atenció cenyida i vertical
d'esperit, sense el qual tot
ció és nul.la.

Proust demana un amb
un llibre de Proust al car
posar-se a prendre un ba
sota un cel atapeït de nú
que llegir-lo amb l'esperit
guna atracció forana. Per
tracta d'un dibuix de línie
finitessimals, un tel que s'i
tre l'atenció i el conting
per deixar passar sense
corrent de mots semblar
gotes d'un riu — imatge
cions la pèrdua de les qua
la lectura al cansament i
litat.

Cal anar a Proust am
de la captació desemba
peus dins de les pantufle
cos i de roba i arrecera
d'una estufa o d'una x
darrera els vidres es ve
pluja menuda i tendra,
Cal, sobretot, saber tanc
temps. La lectura, sovi
una inèrcia devoratriu,
que deriva la pressa ver
tor vers la seguida
Proust no s'assaboreix
el seu secret és de detu
els bons catadors de vi
lo beure a petits glops.

* * *

Una frase, un esguard
sical li serveix per pas
cosa a l'altra, d'un can
un de verge, d'un pers
vist a un de destacat, d'
sent a escenes llunyan
la barreja complicada d
passat del contorn tang
ció, hi esmerça pàgine
així, amb una fluidesa
passant revista el mat
d'un saló que dels esdev
na vida.

* * *

Els punts i a part són
treteixit dels períodes
viuen amb un desordre
adduccions de persones
relacions i de fesomie
mida que van fluint de
peces d'un mosaic mera
denen totes soles dins
del lector.

* * *

Quan tracta de mostr
o de situar una figura,
tina tot d'un plegat. L
li és grata. Aixeca una
i poc a poc va sorgin
variacions d'una esce